61e jaargang — No 31. Dit nummer bestaat uit 2 bladzijden Zaterdag 18 April 1914.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Alle toezendingen van ... geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, ... Markt, te Tongeren.

Telefoon N' 12

Abonnement : ... per week. 4 fr. per ... 3 ... ... franderlijk 10 cent ... ... zijn voora...

Aankondigingen : 15 centi... per drukregel.

Reclamen, vonnissen en an... artikels, vooraan of binnen in... blad : 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD

ZEGETOCHTEN
door het land van Loon en de Maasvallei heen.

De twee meetingen, de twee Paaschdagen gehouden, teekenen wij met nieuwe vreugde en fierheid aan. Zij zullen gewichtig bijdragen tot de eindzegepraal van 24 Mei aanst.

Op Paaschdag werden niet minder dan zeven meetingen wederom in het kanton Loon belegd.

De hoogedele Heer Minister Helleputte en de HH. Gielen, Deploige, Meyers en Hayen, provincieraadslid, de wereldlijke en geestelijke overheden der verschillende gemeenten luisterden de vergaderingen op.

Deze ijverige kandidaten verdeelden zich de taak.

Te Wellen werden de HH. sprekers Meyers en Minister Helleputte door een talrijk publiek toegejuicht.

Ondertusschen belegden de HH. Deploige en Meyers eene welgeslaagde zitting te Ulbeek, waar al de kiezers met hun Gemeentebestuur tegenwoordig waren.

Te Alken weerklonk de muziek der fanfaren en overal wuifden de inwooners en de vaandels toe. De uitgestrekte feestzaal der EE. Paters Jezuieten kon moeilijk al de kiezers plaats verleenen.

De HH. Gielen en Helleputte oogsten buitengewoonen bijval.

Op hetzelfde uur weerklonk het goede woord door den mond der HH. Meyers en Deploige te Jesseren.

Te Houppertingen, verwelkomd door den Heer Hayen, verklaarden de HH. Helleputte en Gielen de wetten en het programma der katholieke partij.

Te Gors-op-Leeuw, om dezelfde uur, begroetten wij de HH. Romsée en ridder de Donnea, terwijl de HH. plaatsvervangers Meyers en Deploige het woord voerden.

Eindelijk de ontvangst te Borgloon spande de kroon. Na een geestdriftigen optocht door de straten der stad, vergaderden de kiezers in den nieuwen zaal van den Katholieken Kring, waar de HH. Henrotay en Hayen, en vervolgens de kandidaten Heeren Deploige,Gielen en Minister Helleputte redevoerden.

Den avond van dien drukken dag, hield de onvermoeibaren Heer Minister er nog aan, de katholieke wachten van Tongeren tot den strijd aan te vuren.

Doch 's anderdaags moest de Heer Minister, met de tranen in de oogen, afzien zijne beste vrienden uit het Maasland te bezoeken.

De stem, trots de begeerte van zijn hart, kon niet meer.

De andere kandidaten, HH. Van Ormelingen, Gielen, Deploige en Meyers trachten hem te vervangen.

Te Lanaeken werd de meeting, door de muziek opgeluisterd en door de HH. Graaf de Mérode, ter dier gelegenheid van Parijs teruggekomen,burgemeester de Caritat voorgezeten. Spraken hier de HHH. Meyers, Deploige en Gielen.

Beckheim was Paaschmaandag in feest. De fanfare St-Cecilia speelde, de bevolking groette eerbiedig de kandidaten en in de gemeentezaal, gansch bezet, namen de HH Van Ormelingen, Meyers, Deploige en Gielen het woord. De HH. Baron de Lamberts de Cortenbach, provincieraadslid, notaris Delwaide en andere overheden zetelden op 't verhoog.

Te Mechelen was 't onthaal even gulhartig en geestdriftig. De menigte was zoo aanzienlijk dat de onvermoeibare kandidaten in open lucht spraken, nadat de Heer Burgemeester Smeets dezen verwelkomt hadde.

Doch Stockheim zal in die algemeene huldebetooging niet ten achteren blijven. Het onthaal was even verrukkend dan over twee jaren en de menigte, ons dunkens, nog aanzienlijker.

5

De Veroordeelde Moeder

DOOR

JULES MARY

EERSTE DEEL

DE VEROORDEELING

Hij nam een boek in de hand, het laatst verschenen nummer der «Wetlelijke geneeskundige Annalen».

Werktuigelijk sneed hij eenige bladen door, dan als door een onderwerp aangetrokken, las hij :

Zaak Cartier

« Wettelijk-geneeskundig verslag over eene veronderstelde vergiftiging door Rattenkruid. »

Dwaling in de bewerking.

De dokter las het verslag, uit nieuwsgierigheid vooreerst, dan als koortsachtig, verslond hij de bladzijden, ten prooi aan eene hevige ontroering.

Zijn gelaat had eene lijkkleur aangenomen ; de oogen puilden uit hunne holten.

Die zaak Cartier had eene zonderlinge gelijkenis met deze van den pachter van « La Gloriette ».

Een timmerman van St-Germain,de heer Cartier, was bijna een schielijken dood gestorven. De waarnemingen in zijne kortstondige ziekte gedaan deden argwaan ontstaan. Men vreesde eene vergiftiging. De lijkschouwing bevestigde den twijfel : een scheikundig onderzoek der organen werd bevolen.

De wetsdokter met dit onderzoek gelast had het Rattenkruid gevonden.

Nochtans werd zijn verslag in twijfel getrokken ; een tegenonderzoek werd toegestaan en dokter Tardieu, eene beroemdheid in het vak, dienaangaande aangeduid.

Het verslag van den geleerden geneesheer, dat zeer afdoende was, bewees ten stelligste dat niet het minste spoor van arseniek in de organen van het lijk van Cartier was te bespeuren.

En de dokter zijn verslag volledigende en de manier van ontleding besprekende, verklaarde op welke manier de scheikundige eene dwaling in zijne bewerking had begaan, dwaling die de schrikkelijkste gevolgen had kunnen naslepen.

Madelor stond op en wandelde koortsachtig door de kamer en mompelde.

— Neen, dat is niet mogelijk. Dit is eene zinsbegoocheling.

Hij legde een natgemaakten doek op het voorhoofd,en zette zijne lezing voort.

Ditmaal begon hij met gestild gemoed te lezen. Hij was ditmaal verzekerd zich niet bedrogen te hebben.

Deze bewerking, waarin de scheikundige eene zulke dwaling had begaan, gelukkiglijk door den heer Tardieu aan het licht gebracht, was ook zijn werk geweest. Hij ook had dergelijke dwaling begaan.

Neen, nu was er geen twijfel meer mogelijk.

Het rattenkruid door hem gevonden kwam niet uit het lijk van Combredel, maar wel was blijven kleven aan de onzuivere stoffen, waarvan hij zich bediend had hij het onderzoek.

Het was dus eene onschuldige die een uur later het hoofd onder het mes der guillotien zoude leggen !

Neen, twijfelen was niet meer toegelaten.

Hij zou de moordenaar der echtgenoote, der moeder zijn : Hij Madelor.

Hij liep haastig zijn werkkabinet binnen en doorliep de notas van zijne lijkschouwing.

Eene siddering doorliep zijne leden en koud zweet parelde op zijn voorhoofd.

En alsof de gevolgen der dwaling voor zijnen geest oprezen, riep hij als waanzinnig uit :

Ah ! mijn God ! ah ! mijn God ! wat nu gedaan !

Als door onzichtbare geesten achtervolgd stormde hij de trappen af en dwaalde in zijnen hof rond. Zijn voet stootte tegen een hinderpaal en hij viel in de sneeuw neder. Hij richtte zich op, dwaalde voort, door schrik verblind,onbekwaam het ijzeren hek te openen.

En bijgend, hernam hij steeds :

— Ah, mijn God ! onschuldig, zij is onschuldig !

Op den toren sloegde klok vijf ure; als een donderslag klonken de dolle toonen in zijne ooren en het scheen hem of zuchten door de galmgaten drongen.

— Zal ik nog in tijds aankomen ?

De deur ging open en knarste piepend in hare hengels.

Madelor bevond zich op straat. De sneeuw begon wederom in dichte vlokken neer te vallen. Verblind,nam de dokter eene verkeerde straat en was welhaast genoodzaakt op zijne stappen weder te keeren.

Zijne beenen sidderden onder zijn lichaam,ondanks de nijpende koude, bedekte koud zweet zijne slapen.

Hij liep door de straten als een waanzinnige ; van tijd tot tijd de armen ten hemel stekend en heesche klanken voortbrengende.

De plaats waar het schavot opgetimmerd stond was aan het andere uiteinde der stad gelegen.

Steeds loopend, murmelde Madelor :

— Genade ! Genade !

Eenige mannen en vrouwen drongen langsheen de muren vooruit en Madelor verstond dat zij tot elkander murmelden :

— Wij zullen te laat aankomen ! Alles zal gedaan zijn ! Haasten wij ons !

Op die woorden verliet hem zijn wilskracht, hij strukelde tegen een steen en viel op de straat neder. Hij was zinneloos geworden.

De mannen van daareven wendden lachend het hoofd om zonder den geneesheer te erkennen.

Madelor was opgestaan en zette zijne vlucht voort.

Reeds hoorde hij een dof gemompel eener groote menigte in de stilte van den nacht opgaan, gevolgd door oproepen, gekwetter van stemmen, zelfs schaterlachen. Hij draaide den hoek der gevangenis om en be vond zich voor he schavot.

Het gemurmel der menigte hield nu plotselings op, als bij tooverslag. Ontelbare mannen en vrouwen stonden met den rug naar Madelor gekeerd, de oogen strak gevestigd op eenen hoek van het plein. De dokter sprong door de menigte heen,inzijne haast vrouwen en mannen omwerpende.

De naastbijzijnden verhieven de stem, anderen mompelden :

— Het is dokter Madelor !

— Hij is zinneloos geworden !

De opgewonden geneesheer hoorde niets van dit alles... ginder in eene soort van afgesloten hoek door gendarmen en soldaten afgezet, rees het bloedig schavot op.

Madelor zag het en sidderde.

Vier mannen kwamen aan... de beul en zijne helpers... en daarachter eene vrouw, mager en lang, doodsbleek, de haren glad gesneden, de handen met koorden op den rug gebonden, de oogen verwilderd, op de roode balken gericht...

VII

Vooraleer wij ons verhaal voortzetten, moeten wij aan onz lezers bekend maken welke zonderlinge aaneenschakeling van bewijzen en noodlottige feiten Mevrouw Combredel aan den voet van het schavot hadden gebracht.

Anna Combredel was een verlaten kind.

Eendertigtaljaren vroeger,ontving op zekeren avond een koopman der Mailstraat, M. Bacheur, te Parijs,het volgend zonderling schrijven, tot zijne vrouw gericht :

« Mijne duurbare Celina,

» Gedenkt gij u nog uwer nicht Antonia, die gij op de kostschool zoozeer bemindet alhoewel onzen ouderdom nog al verschilde ? Ik was het, ik, Antonia. Ik bevind mij in pijnlijken toestand, en, laat het mij maar zeggen, in diepe ellende. Gij die getrouwd zijt, die eerlijk voortleeft, omringd van den eerbied van allen, vertrouwen en liefde koestert voor uwen echtgenoot, zult gij begrijpen wat ik u ga mededeelen ? zal het u geene vrees aanjagen ?

» Luister !...

» Ik heb mijne familie sedert drie jaar verlaten en ben van fout in fout gevallen : Ik heb vernomen dat mijn vader en mijn moeder overleden zijn, hunne dochter nochtans niet vervloekende, doch met een woord vergiffenis en medelijden op de lippen voor haar.

» Ziehier, wat ik u van u vraag :

» Verleden jaar ben ik in den echt getreden;mijn echtgenoot draagt den naam van Lebordier. Drie maanden geleden bezweek hij aan eene wonde in eene volksoploop bekomen ; en ik ging moeder worden.

» Mijn kind is geboren, het is een meisje.

» Voor het oogenblik woon ik bij een man, van wien ik alles te vreezen heb ; zijn naam is Piéqueur. Indien mijne dochter bij mij blijven moet, zal zij ongetwijfeld vergaan van ellende of slechte behandeling.

» Eh wel, gij die geene kinderen hebt, wilt ge dat ik u mijn wicht brenge ?

» Aanvaardt gij het? Neem haastig een besluit, Celina, ik ware zoo gelukkig het in uwe handen te zien.

» Ik woon Mercadestraat, n° 117 ik lig nog te bed en verwacht u.

» ANTONIA. »

M. Bacheur bleef een oogenblik besluiteloos.

Zou hij dien brief in het vuur werpen ?

Neen, dacht hij, ik zal mijne vrouw er over laten beslissen.

En hij bracht den brief bij Celina.

Mevrouw Bacheur was eene vrouw van dertig jaar, met hoogrood gelaat en mollige wangen, wiens goed hart men in hare blauwe oogen lezen kon.

— Het is verschrikkelijk ! mompelde zij na den brief gelezen te hebben. Zou de ongelukkige in staat zijn haar kind te vermoorden.

Zij zond een bediende uit om een huurrijtuig bij te halen, wierp een mantel op hare schouders en zette haar hoed op.

— Begrijpt gij wel wat gij doet gaat ? vroeg de echtgenoot.

— Verkiest gij dat ik hier blijve vroeg zij lachend.

(Wordt vervolgd.)

Rookt de Beste cigaretten
"La Nouvelle Américaine"

KOSTELOOS EN VRACHTVRIJ. — Lezers, zoo gij de principiepen der geneeskunde wilt kennen, en leeren wilt de ziekten te genezen en te vermijden, zend uw adres aan M. Leon Pirard te Verviers, en gij zult zonder kosten eene leerzame verhandeling over de geneeskunde ontvangen.

— SNEEUWFABRIEKEN. — Reeds van over lang hadden wij de ijsfabrieken. Thans hebben wij ook sneeuwfabrieken.

De kunstmatige sneeuw wordt gebruikt tot het inpakken der visschen. Deze sneeuw moet heel en gansch den visch omringen, die er levend wordt ingelegd en erin bewaard blijft totdat de sneeuw volledig is gesmolten.

De visch, op die manier in sneeuw ingepakt kan in een en staat van verdooving, doch levend, eene week lang bewaard blijven.

Deze tijdruimte is voldoende voor het vervoeren per spoor, en den verkoop in de magazijnen.

— PETITIONNEMENT VOOR ALGEMEEN STEMRECHT. — Tot hiertoe 88.000 handteekens. Laat ons vlug zijn en schrijven 100.000. Laat ons breed zijn en aannemen dat al de onderteekenaars vaders van familie zijn en 5 personen vertegenwoordigen.

Dat zou daarop uitkomen dolor 500.000 — 't Zij een heil in jou ... — Inzake aanhangers zijn van het zuiver algemeen stemrecht in België.

Er zijn 7 1/2 mil oen inwoners in België, of 15 halve miljoenen ; een van die halve miljoenen teekent op het petitionnement — dus een Belg op 15.

En de socialisten schreeuwen dat de meerderheid voor het Z. A. S is !

In 1870 teekenden 343.000 huisvaders eene petitie tegen de orgelwet en de gezuiverden voerden ze toch door ; maar zij zijn er naar gevaren ook !

— 't Leven is een harde strijd.

Waarin ik lang reeds was bezweken.

Zoo ik niet van tijd tot tijd

Jacques Neets **Wit stoopke** aan kan spreken

— **Magazijn van schoenen, Nationale Laars, 1, St-Gillisstraat Luik (Firme Bauchau).** — LIMBURGERS, vraagt de engelsche en amerikaansche nieuwigheden voor den zomer 1914, die uitgestald zullen zijn vanaf 15 Maart. — Zeer democratische prijzen. — Reparatien.

— NOG DE HANDEL IN VIJFFRANKSTUKKEN. Ondanks de beteugelingsmaatregelen wordt de handel in vijffrankstukken voortgezet. Inderdaad, is het laatste woord over het verbod van handeldrijven in zilvergeld nog niet gezegd.

De koopliedens, die in overtreding werden genomen, houden stande, dat de besluiten genomen om den handel te verhinderen, in strijd komen met de Latijnsche munlconventie en dus zonder kracht van wet zijn.

In afwachting worden ze toegepast en hebben den handel in ruime mate doen afnemen.

WATERDICHTE KLEEDEREN IN ALLEN AARD. Tapijten, linoleum, karpetten, tafeldekens, enz. Fabriek J. BOVIER, Sint-Jan Plaats, 37, *LUIK*.

— EENE BEHAVING PER AEROPLAAN. — Een Russische aarts-millionnair, Ivan Sojotowski, een vijand van allen voorzigtigheid, die nooit in een automobiel had willen stappen,heeft in zijn testament de volgende buitengewone bepaling gelast : «Ik vermach 200.000 roebels aan eiken persoon die mijn lijk van mijne woning per aeroplaan naar het kerkhof zal willen voeren».

De erfgenamen trokken wel wat de lip op toen zij dat hoorden, maar zij stelden zich spoedig gerust, denkende dat niemand «gek» genoeg zou zijn om zulken onwaarschijnlijken wil van den doode uit te voeren.

Helaas ! Een jonge luchtvlieger bood zich aan, met name Michel Posow. Hij plantede de ijskist, op zijn tweedekker steert op, verongelukte bijna bij de landing, beschaadigde deerlijk de kist, maar trok de 200.000 roebels op.

— **Migraine, hoofd- en tandpijn nevralgies**, pluts genezen door een **cachet Gautnier**, 1 en 2 fr. de doos van 5 en 15, bij uwen apotheker. Zooniet, wendt u tot de apotheek Gautnier, Mechelen.

—o— **Boomen voor weiden en hoven**. — V. HOBSON, boomkweeker, *le Prieuré Herstal*. — Katalogi op aanvraag.

ALLERLEI NIEUWS.

LIEVE DAMEN. — Op den kritieken ouderdom, is het noodzakelijk goed het bloed te verzuiveren, om alle gevaar te vermijden : ook, herinnert u dat de Walthery Pil waarlijk een kostbaar geneesmiddel voor u is, 1 fr overal.

— OM AAN GELD TE KOMEN. — In een Duitsch weekblad leest men 't volgende aardig stukje :

« De dichter Terayson nam een waardeloos blad papier en door er een gedicht op te schrijven verdiende hij 125 duizend franken. Dat was genie.

Van der Bilt kon op een of ander stuk papier schrijven en het tot een waarde van twee honderd millioen franken maken. Dat is kapitaal.

De Vereenigde Staten van Amerika kunnen 1 1/2 oos goud nemen en daarop een vogel — adelaar geheeten — afdrukken, die eene waarde van 500 fr. heeft. Dat noemt men geld.

Een horlogiemaker neemt voor 6 fr. aan materiaal en maakt daar een horlogie van, die 125 fr waard is. Dat noemt men vaardigheid.

Een koopman noemt een artikel dat 1 fr. waard is en verkoopt het voor 2 fr. Dat is handel.

Een dame kan een schoonen hoed voor 8 fr. koopen, maar ze schaft zich eenen van 50 aan. Dat is dwaasheid.

Een werkman met eene spade werkt tien uren en graaft drie of vier duizend kilos aarde of steenkool op voor 4 frank. Dat is arbeid.

De schrijver dezer regelen kan een wissel van een halt millioen schrijven en die zou geen cent waard zijn. Dat is een schandaal !

—o— KUNSTVOORWERPEN. — HUWELIJKSGESCHENKEN. — BRONZEN VAN BAUBEDIENNE.

Marmers. Schilderijen.

Sèvres, Saxe, Copenhague (echtheid gewaarborgd). Kleine meubels.

Paul Buastalla, 39, Koninklijkestraat Brussel. — Telefoon 2925.

— EEN UITGESLAPEN SCHOENMAKER. — Een rijk man uit de buiten gemeenschap van goederen ge huwd was, sterft plotseling, zonder een testament te hebben gemaakt. De weduwe verzekte zich toch zijn gelede vermogen te verzekeren ; zij hield daarom den dood van haar man geheim en overreedde een armen schoenmaker, die eenigzins aan haar man geleek, dezes plaats te nemen, om een testament te kunnen maken. Hiertoe werd de schoenmaker dient ouder de dekens gestopt alsof hij zeer ziek was, en werd een notaris gehaald om het testament te maken. De schoenmaker, die met eene zwakke stem sprak vermaakte de helft van zijn vermogen aan de weduwe.

En wat dient met de andere helft gedaan, vroeg de notaris.

« De andere helft », antwoordde hij, geet en vermaak ik aan den armen schoenmaker aan den overkant der straat, die altijd een goed buurman is geweest en me meermaals dienst bewees. Zoo bezorgde hij zijn eigen een fortuin.

De weduwe was als door den bliksem getroffen, toen zij de listigheid van den schoenmaker hoorde, maar ze dierf het bedrog niet aan den dag brengen, daar ze dusdoende er heur eigen inlapte.

GEEN goede koffie is er mogelijk zonder goede chicorei. De liefhebbers van eene goede tas zullen dus de Trappisten Chicorei Vincart gebruiken. Men vindt ze overal.

De nieuwe varieteiten van aardappelen.

De aardappelteelt is vooral belangrijk in Vlaanderen. De vlaamsche landbouwer besteedt er al zijne zorgen aan, en bijgestaan door de landbouwkundigen van den Staat, tracht hij alteos zijne opbrengsten te verbeteren door eene schrandere keus der meestopbrengende varieteiten en eene gepaste bemesting.

Het zal voor het meerendeel der lezers teker gepast zijn, de uitslagen te kennen van een proefveld, toebehoorende aan M. R. Callens, landbouwer en burgemeester te Ingelmunster, ingericht volgens de aanduidingen van M. Dekeyser, landbouwkundige te Kortrijk.

Bemesting per hectaar :

1.200 à 40,000 kg mest ;
350 hectol. mestwater.

Volledigd door :

200 kg. superfostaat,
200 kg. potasch sultaat,
300 kg. ammoniak sultaat,
200 kg. soda nitraat.

Opbrengsten :

	per 4 aren		per hectaar
	Dikke knoll.	Kleine knoll.	Total.
Industrie	1805 k.	195 k.	52.250 k.
Eigenheimer	1821 k.	121 k.	48.050 k.
Enorm	1889 k.	206 k.	52.375 k.
Sonnenschein	1912 k.	197 k.	52.725 k.
Netto	1433 k.	108 k.	38.025 k.
Roode Ster	1973 k.	208 k.	54.525 k.

Deze overgroote opbrengsten zijn de hoogste die M. Dekeyser in zijne talrijke proefnemingen tot nu toe bekomen heeft. Op andere velden is hij gekomen tot 30 à 40.000 kg. per hectaar. De meest aanbevolen varieteiten zijn : Enorm, Sonnenschein en Roode Ster.

Deze uitslagen zullen het meerendeel der landbouwers verwonderd hebben, en velen zullen hebben moeten zeggen dat, zoo zij nooit gelijk-soortige uitslagen bekomen hebben, zij ook nooit zulke rijke bemesting gebruikt hebben.

Als men rekening houdt dat het mestwater eene middelmatige samenstelling heeft van : 0,22 % stikstof, 0,02 % fosfoorzuur en 0,50 % potasch, dan bevatten de 350 hectol. die per hectaar werden toegediend : 74 kg. 80 stikstof, 6 kg 80 fosfoorzuur en 170 kg potasch, en zoo men deze hoeveelheden herleidt tot meststof, dan komt men tot de volgende cijfers : 370 kg ammoniak sultaat, 50 kg superfosfaat en 340 kg potasch sultaat.

Als men deze cijfers voegt bij deze der gebruikte scheikundige meststoffen, zonder rekening te houden van het mest, dan komt men tot eene bijgevoegde bemesting per hectaar van : 850 kg. superfosfaat, 540 kg potasch sultaat, 670 kg ammoniak sultaat en 200 kg soda nitraat.

Zoodals men ziet, is deze bemesting buitengewoon, doch wat zij meer vertegenwoordigd op eene gewone bemesting wordt ruimschoots vergoed door de vermeerdering van opbrengst.

JEAN BLOUX
Landbouw Ingenieur